

Ольга Бурко

канд. пед. наук, доцент кафедри, м. Київ

МЕТОДИЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ У СИСТЕМІ НАВЧАННЯ ІНОКОМУНІКАНТІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Методична наука має певні здобутки в опрацюванні проблеми викладання гуманітарних дисциплін іноземній аудиторії загалом та викладання української мови зокрема. Мета дослідження: сформуванню й експериментально перевірити модель навчання інокомунікантів діалогічному мовленню. Важливе значення для неї має принцип діалогізму (за Г. Токмань) в аспекті діалогу, який текст веде зі своєю епохою. Для проведення методичного експерименту ми обрали тексти університетської газети «Авіатор»: *Візит делегації НАУ до Китайської Народної Республіки* [1,с. 2], *Підписано угоду з Освітньо-технологічним центром м. Чжецзян* [2,с. 4], *Візит делегації уряду Тайчжоу* [3,с. 4], *Співпраця з КНР набирає обертів* [3,с. 8 – 9], *Із виступу Ректора на конференції трудового колективу* [4,с. 2], *Візит делегації НАУ до КНР* [4,с. 4]. Розглядаємо їх крізь призму евристичного методу. Він передбачає адаптацію текстів публіцистичного стилю для інокомунікантів: конструювання речень за схемою хто – що – де – коли – як; побудову логічно чіткої системи питань – відповідей відповідно до тези Х. Хачатуряна про поєднання в діалозі реплік, перша з яких – «опорная» (supporting), а друга – «ответная» (reciprocal) [6, с.63]. Відповідно у діалогах, складених на основі текстів, опорними є репліки Ректора НАУ, студента НАУ, абітурієнта; відповідями – репліки Директора Інституту міжнародного співробітництва НАУ, Генерального директора Освітньо-технологічного центру м. Чжецзян, Ректора НАУ, учасника виставки «Shenzhen International UAV Expo-2019». Складені діалоги надіслали студентам (*інокомунікантам*) 318 групи Аерокосмічного факультету НАУ у Telegram-канал.

Задля формування уміння інокомунікантів адекватно реагувати на репліки співрозмовника, виражати комунікативні наміри у межах мінімального набору мовленнєвих ситуацій напрацьовали інноваційний прийом «Одна голова добре, а дві краще "Four eyes see more than two"». Він передбачає низку кроків:

1) прослухати складені діалоги в аудіозаписі; 2) об'єднатися в мікрогрупи (наприклад, Лю Юйсі – У Цунін; Хуан Цзецін – Чжен Бяо; Лі Пейсень – Пен Сяосін; Лю Мяннь – Ван Хайхуа; Ван Чживей – Лі Хан; Бай Цзіннь – Юань Цзивей; Хуан Чуцяо; Юань Вейлонг – Е Хайян; Ся Вейюй –Цзін Бо; Чжоу Ботао – Ху Хаохао; Лю Чуаньфу – Чжоу Чженьпен; Лін цзи Хао – Ван Цінле; Ван Шен'ї – Сюй Шицзя) і прочитати зразки україномовних діалогів разом із перекладом англійською мовою; 3) вивчити їх напам'ять; 4) самостійно перевірити, як запам'ятали репліки; 5) вийти на зв'язок із викладачем у zoom-сервіс для проведення відеоконференції. Викладач не тільки слухає презентацію діалогів, але й може перервати його з будь-якої репліки й попросити продовжити, аби перевірити, чи студент розуміє смисл сказаного.

Отже, запропоновано авторську модель навчання інокомунікантів діалогічному мовленню. Як провідний вибрано принцип діалогічності. Висунуто концептуальну ідею: формування вміння інокомунікантів адекватно реагувати на репліки співрозмовника, виражати комунікативні наміри у межах мінімального набору мовленнєвих ситуацій. До змісту навчання залучено тексти університетського видання «Авіатор». Визначено домінуючий метод навчання (евристичний), запропоновано інноваційні прийоми навчання («Одна голова добре, а дві краще», пошукова робота за картою Китаю) та організаційну форму – відеоконференцію. Під час проведення методичного експерименту відбулося експериментальне впровадження у практику напрацьованої моделі навчання інокомунікантів. Проведене дослідження має перспективи для подальшого наукового пошуку: аудіювання діалогічного мовлення.

Література

1. Авіатор. – 2019. – 06. – С. 4.
Режим доступу [<https://www.google.com/search?q=нау+газета+авіатор>].
2. Авіатор. – 2019. – 08. – С. 4.
3. Авіатор. – 2019. – 09. – С. 4, 8 – 9.
4. Авіатор. – 2020. – 01. – С. 2, 4.
5. Карта Китаю. Режим доступу : [<http://china-ru.net/karta/karta-provinciy-kitaya.jpg>].
6. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі : підручник / Г. Л. Токмань. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 312 с. – (Серія «Альма-матер»).
7. Хачатурян Х. В. Обучение иностранных языков через активизацию речевых возможностей человека на основе музыкального восприятия / Х. В. Хачатурян. – К. : МИЛП, 1998. – 200 с.

